

Diputació
Barcelona

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Gerència de Serveis d'Educació

IDEES CLAU

**Formació professional
i noves oportunitats
educatives a les ciutats
educadores**

Una nova formació professional per a una nova economia

- Un dels grans reptes per als territoris i els municipis és el nivell de qualificació de la població adulta en situació o en risc d'atur davant les transformacions del teixit productiu. És una població que necessitarà noves oportunitats formatives per reorientar i enfortir la seva trajectòria professional.
- Ens trobem en un moment de transformació cap a un *món més global i tecnològic: una nova revolució industrial* que es caracteritza per la ràpida i constant introducció de noves tecnologies (robotització, intel·ligència artificial, digitalització, etc.).
- En aquest sentit, la formació professional esdevé un excel·lent motor de transformació i competitivitat. És una de les polítiques clau per construir un futur millor i establir unes bases sòlides per a una prosperitat més justa i sostenible en el temps. Perquè multiplica les oportunitats, millora l'ocupabilitat i facilita l'aprenentatge al llarg de la vida, amb la qual cosa contribueix a la inclusió i la reactivació dels col·lectius més vulnerables.
- La nova llei de la formació professional pretén donar eines per adaptar-se a un nou context en què l'important no és saber fer, sinó ser capaç d'aprendre constantment noves tecnologies i disposar de competències i habilitats transversals.
- La nova formació professional ha de ser flexible, adreçada a persones aturades i treballadores i adaptada a les necessitats del sector productiu per tal que faci augmentar la nostra competitivitat.

Els ajuntaments, la formació professional i les noves oportunitats educatives

- La funció dels ajuntaments i de la resta d'administracions ha de ser garantir l'acompanyament a la digitalització massiva de les persones i les empreses per disposar d'una força de treball tan qualificada com sigui possible.
- Des de fa dècades, el món local ha donat resposta a la ciutadania en moments de crisi econòmica (nous recursos i programes de formació professional i ocupacional, orientació i inserció laborals, acompanyament en les transicions juvenils, prevenció de l'abandonament escolar prematur, etc.).

- Les conseqüències dels problemes derivats de l'atur, de l'abandonament escolar prematur o de la poca qualificació per a la nova economia digital es viuen directament als municipis. Per això, considerem fonamental aprofitar i contribuir a desenvolupar totes les potencialitats de la nova llei de la formació professional.
- Continuaran sent fonamentals l'orientació i l'acompanyament per no abandonar la formació i per reprendre els estudis. Ha de ser una orientació al llarg de tota la vida.
- Els esforços fets des del món local (en aliança amb altres agents) estan articulant una nova política pública de noves oportunitats educatives.
- Aquestes són algunes de les mesures que s'estan implantant a escala municipal:
 - Accions i programes de noves oportunitats i d'èxit en les transicions: una inversió per enfortir els itineraris formatius.
 - Consells de formació professional com a espais de governança amb diferents agents.
 - Acompanyament al carrer i als centres educatius de secundària (no s'ha d'esperar que siguin els joves o els pares els qui s'adrecin a l'ajuntament): treballadors socials als centres, dispositius transversals per a l'acompanyament entre 16 i 21 anys, etc.
 - Replantejament de les fires d'ensenyament o d'orientació per tal que posin en contacte oferta i demanda: cal acostar les empreses als instituts, i viceversa.
 - Redefinició del paper de l'escola de persones adultes, reorientada en un mapa formatiu més complex.
 - Programes de finestreta única per facilitar l'orientació als joves que necessiten trobar el seu futur.

El món local en el disseny de l'oferta formativa de formació professional

- La implicació de les empreses és imprescindible, perquè cal actualitzar contínuament les competències [aprendre i reaprendre].
- Per impulsar el desenvolupament econòmic, planificar i decidir l'oferta, és fonamental saber què demana el territori i quines són les seves potencialitats.
- Per tal que les accions tinguin èxit, cal coordinació, comunicació i cooperació entre el món de la formació i l'empresa.
- Cal que les administracions treballin conjuntament amb diferents agents per desplegar una oferta de formació professional coherent, que eviti solapaments i que permeti millorar la competitivitat i recuperar talent i cohesió social.
- Cal arribar a més empreses, sobretot les més petites: cal fer prospecció per detectar les formacions que necessiten les empreses del territori, no només per abordar el problema de l'atur, sinó també per millorar l'ocupació i pel que fa a qüestions de reciclatge.
- Els municipis són els que tenen tota la informació. Per això és important que participin en la planificació i la decisió. És un error no comptar-hi; el món va molt ràpid i l'administració local és la més àgil i la que té més capacitat de reacció i d'endegar projectes de cooperació publicoprivada.
- A més, els municipis són capaços de desplegar el treball en xarxa i la transversalitat al seu territori, tot posant en marxa accions integrades entre diferents àmbits [educació, joventut, desenvolupament econòmic, etc.].

Formació professional i ciutats educadores

- La formació és clau per a la ciutat educadora, perquè parlar de ciutat educadora no només es refereix a bones escoles i bons espais de lleure, sinó també a intervenir sobre la realitat per millorar les oportunitats vitals de tota la societat.
- Per això, el concepte de ciutat educadora és clau per entendre les polítiques públiques locals com una xarxa de noves oportunitats de capacitació i desenvolupament personal i col·lectiu.

Aquests continguts provenen de la Jornada "Formació professional i noves oportunitats educatives a les ciutats educadores" que es va dur a terme el dia 3 de juny de 2022. En aquesta jornada es van donar a conèixer les novetats de la nova llei així com les experiències de dos projectes transformadors NOE i TTT.

Programa de la jornada:

<https://www.diba.cat/es/web/educacio/jornada-fp-i-noves-opportunitats-educatives>

Reportatge sobre la jornada a «El blog de l'educació local»:

<https://diarieducacio.cat/educaciolocal/2022/06/07/flexible-dual-i-de-proximitat-la-nova-cara-de-la-formacio-professional/>

Materials de la jornada:

Presentació i posterior debat de la nova Llei d'ordenació i integració de la FP:

https://youtu.be/HLDR_ZDhXso

Taula de debat: «Noves oportunitats educatives i formatives a les ciutats educadores»:

https://youtu.be/px_J-xiPVTA

Informació del projecte transformador:

<https://www.diba.cat/es/web/educacio/projecte-noe410>